

Pirmadienis. Išpažintis

Atgailos sakramente atleidžia Kristus. Dėkingumas už išrišimą: Išpažinties apaštalavimas. Nuodėmklausio užduotos atgailos atlikimo būtinybė. Būti dosniems atsiteisiant.

2025-04-01

*I. Moterie, niekas tavęs nepasmerkė?
– Niekas, Viešpatie. – Nė aš tavęs
nepasmerksiu. Eik ir daugiau
nuodėmių nebedaryk¹. Pas Jėzų
atvedė moterį, sugautą svetimaujančią.*

Pastatė ją viduryje, sakoma Evangelijoje². Ją pažemino ir sugėdino iki kraštutinumo, be jokių ceremonijų. Viešpačiui primenama, kad Įstatymas už šią nuodėmę yra uždėjęs griežtą bausmę – užmušti akmenimis: *O tu ką pasakysi?* klausia jo veidmainiškai, kad turėtų kuo apkaltinti. Bet Jėzus nustebina juos visus. Nieko nesako: *pasilenkęs ėmė pirštu rašyti ant žemės.*

Moteris yra prispausta visų viduryje. Ir Rašto aiškintojai bei fariziejai nesiliauja kamantinėti. Tada Jėzus *atsitiesė ir tarė: Kas iš jūsų be nuodėmės, tegu pirmas sviedžia į ją akmenį. Ir vėl pasilenkęs rašė ant žemės.*

Jie vienas po kito išsivaikščiojo, *pradedant vyresniaisiais.* Neturėjo švarios sąžinės ir stengėsi vien paspėsti pinkles Viešpačiui. *Pagaliau liko vienas Jėzus ir ten stovinti moteris. Atsitiesęs Jėzus paklausė:*

Moterie, kur jie pasidėjo? Niekas tavęs nepasmerkė?

Jėzaus žodžiai kupini švelnumo ir atlaidumo, rodo Viešpaties atleidimą ir begalinį gailestingumą. Ir ji bemat atsakė: *Niekas, Viešpatie*. Ir Jėzus jai tarė: *Nė aš tavęs nepasmerkisiu. Eik ir daugiau nuodėmių nebedaryk*. Galime įsivaizduoti didžiulį tos moters džiaugsmą, jos troškimus pradėti iš naujo, jos gilią meilę Kristui.

Šios moters sieloje, suteptoje nuodėmės ir viešos gėdos, įvyko tokia gili permaina, kad ją galime numanyti tik tikėjimo šviesoje. Išsipildo pranašo Izaijo žodžiai: *Daugiau nebesiremkite tuo, kas buvo, nebemąstykite apie tai, kas seniai praėjo... Net per dykumą tiesiu kelią, net tyruose atveriu upes... kad būtų ko atsigerti mano išrinktajai tautai. Jie – tauta, kurią sau sukūriau, kad skelbtų mano šlovę*³.

Kiekvieną dieną visuose pasaulio kampeliuose Jėzus per savo tarnus kunigus tebesako: „Aš tave išrišu iš tavo nuodėmių...“, eik ir daugiau nebenusidėk. Atleidžia pats Kristus. „Sakramentine formule: „Aš tave išrišu...“ ir kryžiaus ženklų palydimu rankos pakėlimu penitento link parodoma, jog šiuo momentu besigailįs ir atsivertęs nusidėjėlis įžengia į sąlytį su Dievo galia ir gailestingumu. Būtent tuo momentu, atsakydama penitentui, nusileidžia Trejybė, kad panaikintų jo nuodėmę ir grąžintų jam nekaltumą, (...) taip pat suteikiama Jėzaus kančios, mirties ir prisikėlimo išganomoji jėga. Dievas visuomet yra tas, kurį pirmiausia įžeidžia nuodėmė, – *Tibi soli peccavi!* – ir vienas Dievas tegali atleisti“⁴.

Žodžiai, kuriuos ištaria kunigas, yra ne tik maldavimas prašant Dievą, kad atleistų mūsų nuodėmes, ir ne tik liudijimas, kad Dievas malonėjo

suteikti mums savo atleidimą, bet tai, kas tą pačią akimirką sukelia ir tikrai perduoda atleidimą: „šiuo momentu kiekviena nuodėmė atleidžiama ir panaikinama slėpiningu Išganytojo įsikišimu“⁵.

Nedaug žodžių pasaulyje sukėlė daugiau džiaugsmo kaip išrišimo žodžiai: „Aš tave išrišu iš tavo nuodėmių...“. Šventasis Augustinas teigia, kad stebuklas, kurį jie padaro, pranoksta netgi pasaulio sukūrimą⁶. Su koku džiaugsmu jį priimame mes, kai artinamės prie atleidimo sakramento? Su koku dėkingumu? Kiek kartų esame padėkoję Dievui, kad turime šį sakramentą tokį ranka pasiekiamą? Šios dienos maldoje galime parodyti savo dėkingumą Viešpačiui už tokią didelę dovaną.

II. Per išrišimą žmogus vienijasi su Kristumi Atpirkėju, kuris panoro prisiimti mūsų nuodėmių našta. Per šią vienybę nusidėjėlis vėl dalyvauja tame malonių šaltinyje, kuris be perstojo teka iš atverto Jėzaus šono.

Išrišimo akimirką sustiprinkime sielvartą dėl savo nuodėmių, galbūt sakydami kurias nors rituale numatytas maldas, kaip kad šventojo Petro žodžius: „Viešpatie, Tu viską žinai. Tu žinai, kad Tave myliu“; atnaujinkime ryžtą taisytis ir atidžiai išklauskime kunigo žodžius, kurie mums suteikia Dievo atleidimą.

Tai momentas ištraukti į atmintį džiaugsmą, kurį reiškia atgauti Jo malonę (jei buvome ją praradę) ar jos pagausėjimą ir didesnę mūsų vienybę su Viešpačiu. Šventasis Ambraziejus sako: „Antai (Tėvas) ateina tavęs pasitikti; pasilenks prie tavo peties, pabučiuos, tuo laiduodamas meilę ir švelnumą;

palieps tau duoti naują drabužį,
apavą... Tu vis dar baiminiesi
priekaištų...; bijaisi rūstaus žodžio, o
Jis tau ruošia puotą“⁷. Mūsų *Amen*
tuomet tampa didžiuliu troškimu
pradėti vėl iš pradžių, nors būtume
išpažinę tik nesunkias nuodėmes.

Po kiekvienos Išpažinties turime
padėkoti Dievui už gailestingumą,
kurį turėjo mums, ir nors trumpam
sustoti bei *konkrečiai numatyti, kaip*
įvykdyti gautus patarimus ir
nurodymus arba kaip padaryti
veiksmingesnį savo pasiryžimą
atsilyginti ir taisytis. Taip pat šio
dėkingumo išraiška yra stengtis, kad
mūsų draugai ateitų prie šio malonių
šaltinio, priartinti juos prie Kristaus,
kaip kad padarė ana samarietė:
perkeista malonės, bėgo pranešti
savo kraštiečiams, kad ir jie
pasinaudotų nepakartojama proga,
kuri pasireiškė tuo, kad per jų miestą
ėjo Jėzus⁸.

Sunkiai rasime geresnę artimo meilės darbą, kaip pranešti tiems, kurie yra aptekę purvu ir be jėgų, apie išganymo šaltinį, kurį esame atradę, kur esame apvalyti ir susitaikinę su Dievu.

Ar imamės visų priemonių, kad sėkmingai vykdytume sakramentinės Išpažinties apaštalavimą? Ar priartiname savo draugus prie šio dieviško gailestingumo Tribunolo? Ar puoselėjame troškimą apsivalyti, dažnai prieidami Atgailos sakramento? Ar neatidėliojame šio susitikimo su Dievo Gailestingumu?

III. „*Atsilyginimas* yra galutinis aktas, vainikuojantis atgailos sakramentinį ženklą. Kai kuriose šalyse tai, ką penitentas po atleidimo ir išrišimo turi padaryti, būtent ir vadinama *atgaila*“⁹.

Mūsų nuodėmės net po to, kai jos atleistos, nusipelno laikinos bausmės, kurią reikia atlikti šiame gyvenime arba, po mirties, skaistykloje, kur eina sielos mirštančiųjų malonėje, bet neatlikusių atgailos už savo nuodėmes visiškai.

Be to, po susitaikinimo su Dievu sieloje vis dar lieka nuodėmės liekanų: valios rinktis gėrį silpnumas, tam tikras lengvumas klysti sprendžiant, juslinių potroškių nesantūrumas... Tai nuodėmės padarytos žaizdos ir sujaukti polinkiai, kuriuos žmoguje paliko gimtoji nuodėmė, o įaitrina asmeninės nuodėmės. „Nepakanka ištraukti iš kūno strėlę, – sako šventasis Jonas Auksaburnis, – taip pat reikia užgydyti strėlės padarytą žaizdą; lygiai taip sieloje po to, kai gautas atleidimas už nuodėmę, reikia skirta atgaila išgydyti pasilikusią žaizdą“¹⁰.

Net po išrišimo, – moko Jonas Paulius II – „krikščionio dvasioje lieka šešėlio zona, atsirandanti dėl nuodėmės padarytų žaizdų, dėl netobulos meilės gailintis, dėl susilpnėjusių dvasinių galių, tarp kurių tebėra gyvas nuodėmės infekcinis židinyss, su kuriuo būtina visuomet kovoti apsimarinimu ir atgaila. Tokia yra kuklaus, bet sąžiningo atsilyginimo reikšmė“¹¹.

Todėl ir turime įdėti daug meilės atlikdami atgailą, kurią kunigas skiria prieš išrišdamas. Paprastai ją lengva atlikti, ir, jei labai mylime Viešpatį, suvoksime didžiulę disproporciją tarp savo nuodėmių ir atliktinos atgailos. Tai dar viena priežastis stiprinti savo atgailos dvasią šiuo Gavėnios laiku, kuriuo Bažnyčia mus ypač į ją kviečia.

„Cor Mariae perdolentis, miserere nobis! – šaukis Švenčiausios Mergelės Marijos Širdies, ryžtingai ir

pasiryžęs prisijungti prie jos
skausmo, atpirkdamas savo ir visų
laikų žmonių nuodėmes. Ir prašyk
kiekvienai sielai, kad šis skausmas
didintų mumyse pasibjaurėjimą
nuodėme ir kad kaip išpirką
sugebėtume mylėti fizinius ir
moralinius kasdienybės
sunkumus“¹².

1 Jn 8, 10–11.

2 Plg. Jn 8, 1–11.

3 Iz 43, 16–21.

4 Šv. Jonas Paulius II, Apašt. parag.
Reconciliatio et paenitentia, 1984 m.
gruodžio 2 d., 31, III.

5 Ibidem.

6 Plg. Šv. Augustinas, Komentariai
apie Evangeliją pagal šv. Joną, 72.

7 Šv. Ambraziejus, Komentariai apie Evangeliją pagal šv. Luką, 7.

8 Plg. Jn 4, 28.

9 Šv. Jonas Paulius II, Dekretas dėl graikų, Dz 673.

10 Šv. Jonas Auksaburnis, Homilijos apie Šv. Matą, 3, 5.

11 Šv. Jonas Paulius II, op. cit.; Plg. taip pat Bendroji audiencija, 1984 m. kovo 7 d..

12 Šv. Chosemarija, *Vaga*, 258.